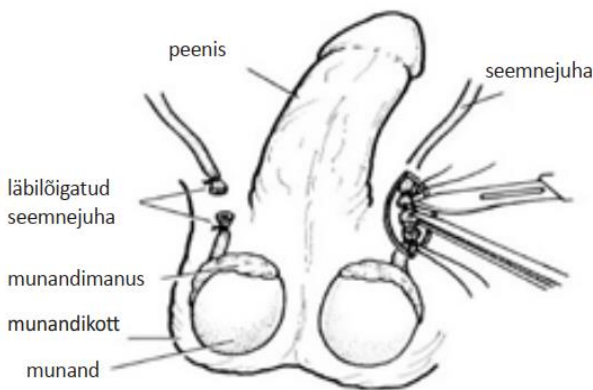

VASEKTOOMIA

Vasektoomia on meeste steriliseerimise operatsioon, mille käigus lõigatakse läbi seemnejuhad. Pärast vasektoomiat ei saa spermatoosid enam munanditest liikuda spermasse ning mees on steriilne ega saa naist rasestada.

Vastavalt Eesti seadusandlusele on steriliseerimine lubatud, kui Teil on vähemalt kolm last, olete üle 35-aastane või Teil esinevad meditsiinilised näidustused.

Vasektoomia teostamiseks pöörduge androloogi või uroloogi vastuvõtule, kes nõustab Teid eelseisva operatsiooni suhtes. Androloog suunab Teid uroloogi vastuvõtule, kes määrab operatsiooni toimumise aja.

Kuidas valmistuda operatsiooniks

Operatsioonieelselt hinnatakse Teie tervislikku seisundit, tehakse vajalikud analüüsid ja uuringud.

Anesteesia tegemisele eelneb alati vestlus anestezioloogiga - kui Teil on lisaküsimusi seoses anesteesiaga, siis esitage need julgelt vestluse ajal!

Teile antakse täitmiseks küsitlusleht, kuhu peate märkima võimalikult täpselt ja põhjalikult andmed oma tervisliku seisundi kohta, varem põetud ja praegused haigused, hiljuti kasutatud ja praegu kasutatavad ravimid, ülitundlikkuse ravimite suhtes, varasemad operatsioonid ning harjumused (sportimine, suitsetamine, alkoholi tarvitamine jm).

Teavitage kindlasti anestezioloogi sellest, kui Teil on varem esinenud probleeme või tüsistusi seoses anesteesiaga.

Kui te tarvitate verd vedeldavaid ravimeid konsulteerige kindlasti oma ravi- või perearstiga, vajadusel tuleb need ravimid enne operatsiooni ära jätta või asendada.

Operatsioonieelse päeva õhtul sööge kergesti seeditavat toitu ja jooge rohkem vedelikku. Ärge tarvitage alkoholi!

Manustage ainult neid ravimeid, mis on eelnevalt raviarsti või anestezioloogiga kokku lepitud. Krooniliste haiguste ravimid võtke haiglesse kaasa.

Operatsiooni päeval

- ❖ **6 tundi enne operatsiooni ei tohi süüa, juua piimatooteid ja viljalihaga mahla. Võite juua piimata kohvi, teed, selget mahla ja vett. 2 tundi enne operatsiooni on keelatud kõik joogid.** Kui olete hiljem söönud või joonud, võib narkoosi ajal mao sisu hingamisteedesse sattuda ja eluohtlikke tüsistusi põhjustada ning Teie tervise huvides tuleb operatsioon edasi lükata või ära jätta.
- ❖ Hommikul peske ennast duši all.
- ❖ Vajadusel võtke minimaalse lonksu veega **anestezioloogi ja/või raviarsti lubatud või määratud ravim(id).**
- ❖ **Tulge päevaravi osakonda kokkulepitud ajal.**
- ❖ Enne operatsiooni peate allkirjastama nõusoleku operatsiooni ja anesteesia läbiviimiseks.
- ❖ Enne operatsioonile minekut tuleb ümber riietuda operatsiooniriietusse, mis antakse haiglas.
- ❖ **Võtke ära ja andke osakonnas õe kätte ehted ja rõngad/needid; prillid ja/või kontaktläätsed ning eemaldatavad hambaproteesid.**
- ❖ Käige enne operatsioonile minekut WCs.
- ❖ Vajadusel võtke operatsioonituppa kaasa kuuldeaparaat ja/või astmainhalaator(id).
- ❖ Vahetult enne operatsiooni raseeritakse opereeritav kehapiirkond. Raseerimine peab toimuma vahetult enne operatsiooni, seda **ei tohi teha eelnevalt kodus**, et vältida haavamädaniku riski.

Mis toimub operatsiooni ajal

Operatsioon kestab 20-30 minutit ja teostatakse üldnarkoosis. Munandikoti piirkonnas tehakse kaks väikest nahalõiget, mille kaudu lõigatakse seemnejuhad läbi, eemaldades 1-1,5 cm pikkuse seemnejuha fragmendi. Seejärel õmmeldakse nahahaavad kokku ja neile asetatakse plaastrid.

Millised on tüsistused

Tüsistuste risk on väike. Harva esinevad veritsus, hematoom haava piirkonnas, turse ja haavavalu.

Harva tekkivate tüsistuste hulka kuulub ka protseduuri ebaõnnestumine - steriilsust ei saavutata.

Operatsioonijärgne periood

- ❖ Narkoosi järgselt võib esineda halb enesetunne, peavalu, uimasus ja lihaste valulikkus. Need sümptomid mööduvad tavaliselt iseenesest.

- ✦ Haavavalu korral paluge valuvaigisteid. Valu kestus ja intensiivsus on erinev, reeglina taandub valu teiseks operatsioonijärgseks nädalaks. Valu kontrolli alla saamiseks piisab tavaliselt käsimüügis olevatest valuvaigistitest.
- ✦ Koju lubatakse üldjuhul samal päeval, kui raviarst ega anesteesioloog ei otsusta teisiti.

NB! Häiritud reaktsioonivõime tõttu ei tohi te 24 tundi pärast anesteasiat juhtida autot ega töötada seadmetega. Ohutuks kojujõudmiseks kutsuge endale keegi vastu.

- ✦ Haava kaitseks asetatakse sellele side, mille võite eemaldada järgmisel päeval, määrdumisel tuleb sidet vahetada. Puhastage haava limaskestade antiseptikuga (nt Octenisept).
- ✦ 48 tundi pärast operatsiooni võite haava pesta voolava vee all.
- ✦ Saun, vann, ujumine on lubatud pärast haava täielikku paranemist 4-6 nädalat pärast operatsiooni.
- ✦ Hoidke haav puhta ja kuivana, kasutage kitsast aluspesu, et vähendada turse tekkimise riski.
- ✦ Haavaõmbluste niidid sulavad tavaliselt 2-3 nädala jooksul pärast operatsiooni, kui siiski on vaja haavaõmblusi eemaldada, informeerib kirurg Teid sellest operatsiooni toimumise päeval.
- ✦ Töövõimetuse pikkus sõltub Teie tegevusalast ja kestab reeglina vähemalt 2-3 nädalalt.
- ✦ Kuu aega pärast operatsiooni hoiduge füüsilisest koormusest, nt tugevast trennist, üle 10 kg raskuste tõstmisest ja seksuaalvahekorras. Soovitav on kerge liikumine.
- ✦ 3 kuud pärast vasektoomiat tehakse spermaanalüüs, et teha kindlaks protseduuri õnnestumine. Seemnerakud kaovad spermast tavaliselt umbes 20 seemnepurske järel. Enne spermaanalüüsi vastuse saamist on rasedusest hoidumiseks vajalik kasutada abivahendeid.
- ✦ Probleemide korral (veritsus, põletik, tugev valu) võtke ühendust raviarstiga või pöörduge erakorralise meditsiini osakonda.

Küsimuste korral ning lisateabe saamiseks pöörduge raviarsti või õe poole.

Teie operatsioon toimub:

..... 20.....a

Kell

Haiglasse tulles võtke kaasa:

- ✦ isikut tõendav dokument (id-kaart, pass, juhiluba);
- ✦ saatekiri operatsioonile;
- ✦ vahetusjalatsid;
- ✦ isiklikud hügieenitarbed.

koostamisel on kasutatud SA Põhja- Eesti Regionaalhaigla infolehte [Vasektoomia.pdf \(regionaalhaigla.ee\)](#)